

DOPPINGELLENES TEVÉKENYSÉG

- **Dopping: a 43/2011. (III. 23.) Korm. rendeletben meghatározott tiltólista szerinti hatóanyagot tartalmazó teljesítményfokozó – vagy annak elfedését, illetve gyorsabb kiürítését elősegítő – szer, készítmény vagy élettani vegyület, továbbá módszer**
- **Magyarországon a dopping előállítása, kínálása, átadása, forgalomba hozatala, orvosi vagy állatorvosi vényen való rendelése büntetőjogi tényállás.**
- **A magyar nemzeti doppingellenes szervezet a Magyar Antidopping Csoport (MACS) [Hungarian National Anti-doping Organization - HUNADO]**
- **A MACS honlapján található hivatalos aktuális dopping-tiltólistán jelenleg 1666 hatóanyag és 949 készítmény található**
- **A MACS 2017-ben 4 843 doppingmintát ellenőrzött.**
- **2017-ben 19 magyar sportolónál állapítottak meg doppingvétséget.**
- **Magyarországon biológiai útlevél alapján eddig 3 doppingvétséget állapítottak meg.**

A Kormány [T/3371.](#) számon benyújtott törvényjavaslatának egyik célja a sportról szóló 2004 évi I. törvény doppingellenes szabályozásának módosítása. Az Infojegyzet ehhez kapcsolódóan mutatja be a doppingellenes tevékenység jogszabályi kereteit és vázolja a magyar helyzetet.

A nemzetközi doppingellenes tevékenység

A doppingellenes tevékenység célja:

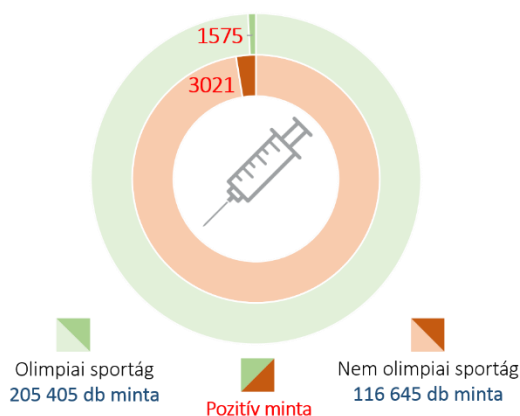
- a sportolók a fair play szellemében egyenlő feltételek mellett versenyezhesenek egymással;
- a sportolók egészségének védelme.

A nemzetközi doppingellenes tevékenység elsősorban az [Európa Tanácshoz](#), az [UNESCO](#)-hoz, a **Nemzetközi Doppingellenes Ügynökséghez (WADA)**, valamint a [Nemzetközi Olimpiai Bizottsághoz](#) köthető.

Az **Európa Tanács** 1989-ben elfogadott "**a tiltott teljesítményfokozó szerek és módszerek használata elleni Egyezménye**" volt a doppingellenes nemzetközi jogi szabályozások egyik első példája, amely Magyarországon 1990. március 1-én lépett hatályba, és amelyet a [2003. évi LXXVII. törvénnyel](#) hirdettek ki. Az aláíró államok a doppinghasználat visszaszorítása érdekében vállalták, hogy többek között:

- a sportszervezeteknek nyújtott, közpénzekből történő támogatás feltételeként a szervezeteknek hatékonyan kell alkalmazniuk a doppingellenes szabályozásokat;
- támogatják sportszervezeteiket a doppingellenőrzés és -vizsgálat finanszírozásában;

1. ábra: A 2017-ben végzett doppingvizsgálatok száma

Forrás: Infoszolg/Magyar Antidopping Csoport Hírlevél, [2018/6.](#)

- a dopping miatt felfüggesztett sportolók felfüggesztésük időtartama alatt közpénzekből ne kaphassanak támogatást vagy adományt;
- bátorítják és szükség esetén megkönnyítik sportszervezeteik számára az illetékes nemzetközi sportszervezetek által előírt, verseny alatti vagy azon kívüli doppingvizsgálatok elvégzését;
- területükön létrehozhatnak egy vagy több, a nemzetközi sportszervezetek által kritériumoknak megfelelő doppingellenőrző laboratóriumot vagy megkönnyítik létrehozásukat;
- oktatási programokat szerveznek.

Az UNESCO által 2005-ben elfogadott **sportbeli dopping elleni nemzetközi egyezményét** a magyar kormány [99/2007. \(V. 8.\) Korm. rendelettel](#) emelte kötelező erőre. Az aláíró országok kötelezik magukat, hogy a WADA Szabályzat érvényesítésének megteremtik a jogszabályi környezetét. **I. számú melléklete tartalmazza a tiltott doppingerek listáját.** Ennek legutolsó módosítását a [400/2017. \(XII. 15.\) Korm. rendelet](#) tartalmazza.

A doppingellenes tevékenység alapdokumentuma a **WADA Nemzetközi Doppingellenes Szabályzata**, amelynek legutolsó módosítása 2018. április 1-én lépett életbe. A [következő változat](#) várhatóan 2021. január elsejével fog életbe lépni.

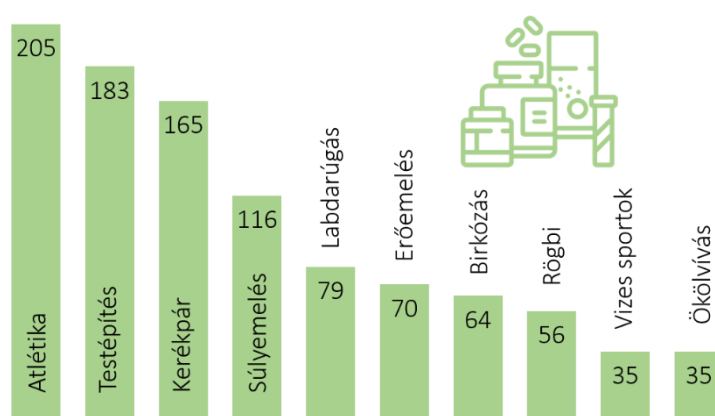
A Szabályzat **célja**, hogy **átfogja és harmonizálja a doppingellenes tevékenységet**. Első része azokat a speciális szabályokat és alapelveket állapítja meg, amelyeket minden doppingellenes szabályok alkalmazásáért, végrehajtásáért és végrehajtatásáért felelős szervezetnek – pl. Nemzetközi Olimpiai Bizottságnak, nemzeti olimpiai bizottságoknak, nemzetközi szövetségeknek, sportesemények szervezőinek, nemzeti doppingellenes szervezeteknek – kötelező követnie. **A Szabályzat valamennyi rendelkezése lényegét tekintve kötelező minden doppingellenes szervezetre, sportolóra vagy más személyre nézve.**

A doppingellenes szabályok – a versenyszabályokhoz hasonlóan – **meghatározzák a sportolás feltételeit**, így ezeket **a részvétel feltételeként kell elfogadni**.

A Szabályzat rögzíti a doppingellenőrzés, a vizsgálatok, az eljárásrend és a szankciók részletes szabályait.

A Szabályzatban nagy hangsúllyal szerepel a doppingellenes **tájékoztatási és oktatási programok szervezése**, valamint a **doppingellenes kutatás** ösztönzése.

2. ábra: A legtöbb doppingvétséget regisztráló sportágak 2016-ban, top 10

Forrás: Infoszolg/ MACS Hírlevél, [2018/1.](#)

DOPPINGSZEREK TÍPUSAI

Mindenkor (versenyidőszakon belül és kívül) tiltott szerek és módszerek

Nem engedélyezett szerek

- anabolitikus szerek;
- peptidhormonok, növekedési faktorok, rokon-vegyületek és mimetikumok;
- béta-2 agonisták;
- hormon- és metabolikus módosítók;
- vízhajtók és maszkírozó szerek;

Tiltott módszerek

- a vérbe és a vér alkotóelemeibe történő beavatkozás;
- kémiai és fizikai beavatkozás (pl. minták manipulálása);
- géndopping.

Versenyszakokon belül tiltott szerek

- stimulánsok,
- narkotikumok,
- kannabinoidok,
- glükokortikoidok.

Bizonyos sportágakban tiltott szerek

- Béta-blokkolók (általában versenyszakokon belül, pl. autóversenyzésben).

BIOLÓGIAI ÚTLEVÉL

A WADA minden doppingellenes szervezet számára kötelezővé tette a **sportolói biológiai útlevel program** bevezetését, ahol a sportoló különböző biológiai paraméterei kerülnek megfigyelésre és elemzésre. A módszer lényege, hogy a folyamatos mintavételekkel a sportolókról összegyűjtött hosszú idősoros adatok alapján a doppingolást bizonyos paraméterek hirtelen, orvosilag nehezen indokolható változásával lehet kimutatni. A mintaszámok és így a költségek is jelentősen nőnek a módszerrel, mivel sportolónként évente 6–10 mintával többet kell levenni. A program mellőzése ugyanakkor a nemzeti szervezet visszaminősítését eredményezheti a kétéves WADA-audit végén.

Magyarországon biológiai útlevel alapján 3 sportoló keveredett doppingvétség gyanújába, amelyet végül az analitikai módszerek igazoltak is.

MAGYAR SZABÁLYOZÁS

A magyar jogrendszer, illetve sportszervezetek integrálták a fentebb felsorolt nemzetközi szabályzatokat, standardokat és egyezményeket.

A **sportról szóló 2004. évi I. törvény** szerint a versenyző köteles tartózkodni a doppingszerektől és köteles alávetnie magát a doppingvizsgálatoknak.

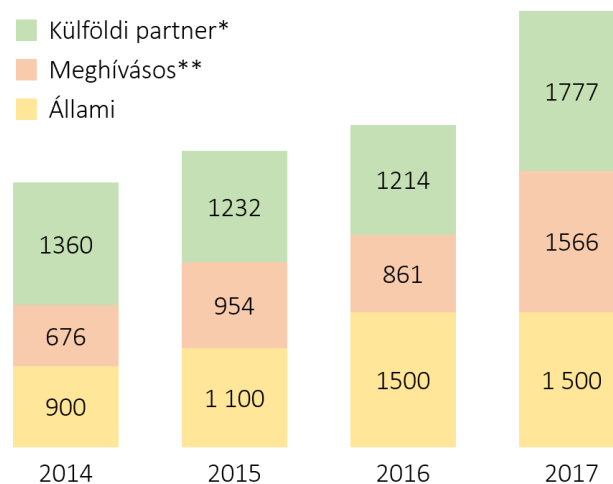
A **Büntető Törvénykönyv** alapján maga a doppinghasználat nem, de **előállítása, kínálása, átadása, forgalomba hozatala, orvosi vagy**

állatorvosi vényen történő rendelése 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Súlyosabb szabadságvesztéssel büntetik, ha mindezt üzletszerűen vagy bűnszövetségben követik el, kiskorúhoz kerül tiltott szer vagy kiskorút használnak fel a bűncselekmény elkövetéséhez. Aki teljesítményfokozó szerrel visszaélésre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Szintén vétséget követ el, aki kiskorút vesz rá a szer használatára, illetve a használathoz segítséget nyújt.

A **doppingellenes tevékenység szabályairól** szóló [43/2011. \(III. 23.\) Korm. rendelet](#) szabályozza a miniszter és a különböző szakmai szervezetek feladatait, meghatározza a doppingvétség kritériumait, a doppingellenőrzések, -vizsgálatok és eljárások szabályait, valamint a kiszabható büntetéseket.

A [Magyar Antidopping Csoport](#) 2007-ben alakult meg, amely attól az évtől kezdve ellátja a **nemzeti doppingellenes szervezet** feladatait (**HUNADO**).

3. ábra: A MACS által végzett doppingellenőrzések mintaszámjai megrendelők szerint, 2014–2017

Forrás: Infoszolg/MACS adatközlés, 2018.

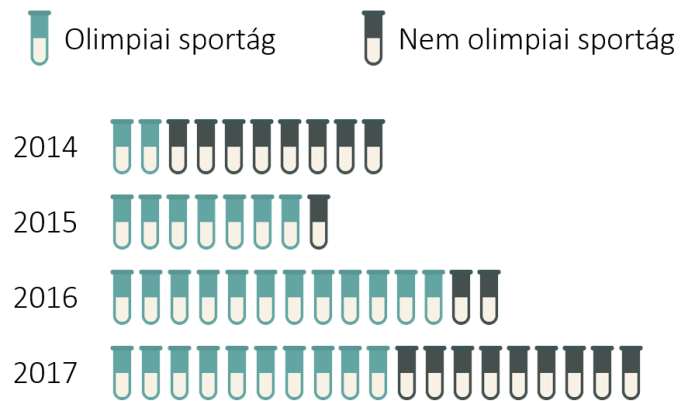
* Nemzetközi sportszövetségek, WADA, NOB

**Kiemelt hazai sportrendezvények, nemzeti szövetségek

A MACS 2010 óta minden alkalommal elnyerte a WADA-tól a kétévente auditált ún. **"teljes megfeleléségi"** („fully compliant”) státuszt, azaz a WADA Szabályzat kötelező elemeit maradéktalanul alkalmazzák. „Nem megfeleléségi” esetén az ország elveszítheti a nemzetközi sportesemények rendezésének jogát, sportolói nem indulhatnak nemzetközi versenyeken. A megfeleléségi státusz megőrzése folyamatos jogharmonizációt igényel a hazai jogszabályi környezet tekintetében.

Az **aktuális dopping-tiltólista** a MACS [honlapján](#) található meg. A listán **2018-ban 1666 hatóanyag** és **949** Magyarországon forgalomban lévő készítmény szerepel.

4. ábra: Magyar sportolók pozitív doppingesetei, 2014–2017

Forrás: Infoszolg/ MACS adatközlés, 2018.

Források:

- [2003. évi LXXVIII. törvény](#) az Európa Tanács keretében Strasbourgban, 1989. november 16-án létrejött, a tiltott teljesítményfokozó szerek és módszerek használata elleni Egyezmény kihirdetéséről
- [2004. évi I. törvény](#) a sportról
- [2012. évi C. törvény](#) a Büntető Törvénykönyvről
- [99/2007. \(V. 8.\) Korm. rendelet](#) a sportbeli dopping elleni nemzetközi egyezmény kihirdetéséről
- [43/2011. \(III. 23.\) Korm. rendelet](#) a doppingellenes tevékenység szabályairól
- [400/2017. \(XII. 15.\) Korm. rendelet](#) az UNESCO által 2005. október 19-én elfogadott, a sportbeli dopping elleni nemzetközi egyezmény I. melléklete módosításának kihirdetéséről
- World Anti-Doping Code 2015 with 2018 Amendments, [WADA](#), 2018.
- 2021 Code Review – [WADA](#)
- Fight Against Doping – [Nemzetközi Olimpiai Bizottság](#)
- Anti-doping – [Európa Tanács](#)
- Anti-doping – [UNESCO](#)
- A [Magyar Antidopping Csoport](#) adatközlése

Készítette: Csorba György
Képviselői Információs Szolgálat
E-mail: infoszolg@parlament.hu

infoszolg

Internet: www.parlament.hu/infoszolg
Intranet: intra.parlament.hu/infoszolg/
Tel.: (1) 441-4529; (1) 441-6486